

Żydowskie cmentarze w Polsce i zwyczaje pogrzebowe – bibliografia

Oprac. K. Bielawski. **Wszystkie prawa zastrzeżone**

Książki

Bałaban M., *Zabytki historyczne Żydów w Polsce*, Warszawa 1929.

Bartosz A., Gancarz N., Koziół J., *Cmentarz żydowski w Brzostku*, Tarnów 2009.

Bednarczyk R., *Gliwicka 66: inwentaryzacja kirkutu w Tarnowskich Górach*, Tarnowskie Góry 2018.

Cmentarz żydowski w Łodzi, red. L. Hońdo, Łódź 2016.

Cmentarze żydowskie w Sandomierzu, red. P. Sławiński, Sandomierz 2011.

Cmentarze żydowskie. Studia z dziejów kultury żydowskiej w Polsce, red. J. Woronczak, Wrocław 1995.

Dwieście lat nowego cmentarza żydowskiego w Krakowie, red. L. Hońdo, Kraków 2010.

Friedman F., *Stary cmentarz żydowski w Łodzi: dzieje i zabytki*, Łódź 1938.

Hebзда-Sołogub B., *Cmentarz żydowski w Dzierżoniowie*, Dzierżoniów 2017.

Hońdo L., *Cmentarz żydowski w Tarnowie*, Kraków 2001.

Hońdo L., *Nowy cmentarz żydowski w Krakowie*, Kraków 2006.

Hońdo L., *Dom przedpogrzebowy przy żydowskim nowym cmentarzu w Krakowie*, Kraków 2011.

Hońdo L., *Hebrajska epigrafika nagrobna w Polsce*, Kraków 2014.

Hońdo L., *Stary żydowski cmentarz w Krakowie: historia cmentarza, analiza hebrajskich inskrypcji*, Kraków 1999.

Hońdo L., Rozmus D., Witkowski S., *Cmentarz żydowski w Jaworznie*, Kraków 2012.

Hońdo L., Rozmus D., Witek A., *Cmentarz żydowski w Pilicy: rys historyczny i materiały inwentaryzacyjne*, Kraków 1995.

Kalla-Szulc R., *Cmentarz żydowski w Gogolinie: pamięć zaklęta w kamiennych nagrobkach*, Krapkowice 2012.

Klein R., *Witnesses of emancipation. Selected metropolitan Jewish cemeteries of Central and Eastern Europe*, Berlin 2015.

Kocjan K., Michałowska A., Rozmus D., Rozmus M., Witek A., *Nowy cmentarz żydowski w Olkuszu*, Kraków 2003.

Kostka A., *Historia Żydów w Trzebini: kultura, obyczaje, historia i renowacja cmentarza żydowskiego*, Trzebinia 2016.

Kroszczor H., Zimler H., *Cmentarz żydowski w Warszawie. Jewish Cemetery in Warsaw*, Warszawa 1983.

Kubit B., *Max Fleischer i jego dzieło: historia żydowskiego cmentarza i domu przedpogrzebowego w Gliwicach*, Gliwice 2018.

Levy A., *Jüdische Grabmalkunst in Osteuropa; eine Sammlung herausgegeben*, Berlin 1923.

Łagiewski M., *Stary cmentarz żydowski we Wrocławiu*, Wrocław 1986.

Makom tov – der gute Ort : Jüdischer Friedhof Frankfurt (Oder)/Stubice. Makom tow – dobre miejsce: cmentarz żydowski Frankfurt nad Odrą, red. E. von Reiß, M. Abraham-Diefenbach, Berlin 2012.

Michałowska-Mycielska A., Rozmus D., Rozmus M., *Stary cmentarz żydowski w Olkuszu. Materiały inwentaryzacyjne*, Olkusz 2007.

Myrcik J., *Pro memoria. Cmentarz Żydowski w Cieszowej (inwentaryzacja obiektu)*, Koszęcin 2011.

Niedzielska M., *Cmentarz żydowski*, Toruń 2010.

Pash B., Gordon E., *Modlitwy na cmentarzu i żydowskie zwyczaje pogrzebowe*, Kraków – Budapest 2009.

Paszkowski W., *Cmentarz żydowski w Częstochowie*, Częstochowa 2012.

Penkalla A., *Żydowskie ślady w województwie kieleckim i radomskim*, Radom 1992.

Proszyk J., *Cmentarz żydowski w Bielsku-Białej*, Bielsko-Biała 2002.

Rabiej S., Łabęcka H., *Opolski cmentarz żydowski w XIX wieku*, Opole 2018.

- Reisenthal A., *Orientalismus als Mittel zur Identitätsfindung: Sepulkralarchitektur auf dem Jüdischen Friedhof Breslau, Lohestraße*, Berlin 2015.
- Rejduch-Samkowa I., Samek J., *Dawna sztuka żydowska w Polsce*, Warszawa 2002.
- Rozmus D., *Cmentarze żydowskie ziemi olkuskiej*, Kraków 1999.
- Schipper I., *Cmentarze żydowskie w Warszawie*, Warszawa 1938.
- The Jewish Cemetery of Warta (d'Vort). Cmentarz żydowski w Warcie (d'Vort)*, red.: A. Holtzman, Tel Aviv 2006.
- Trzciniński A., Wodziński M., *Cmentarz żydowski w Lesku. Część I – wiek XVI i XVII*, Kraków 2002.
- Trzciniński A., *Cmentarz żydowski w Lesku. Część II – wiek XVIII*, Lublin 2010.
- Trzciniński A., *Cmentarze żydowskie w Międzyrzeczu Podlaskim*, Lublin 2009.
- Trzciniński A., *Hebrajskie inskrypcje na materiale kamiennym w Polsce w XIII–XX wieku. Studium paleograficzno-epigraficzne*, Lublin 2007.
- Trzciniński A., *Symbole i obrazy. Treści symboliczne przedstawień na nagrobkach żydowskich w Polsce*, Lublin 1997.
- Trzciniński A., *Świadkiem jest ta stela. Stary cmentarz żydowski w Lublinie*, Lublin 2017.
- Urban K., *Cmentarze żydowskie, synagogi i domy modlitwy w Polsce w latach 1944-1966 (wybór materiałów)*, Kraków 2006.
- Wielkomięjskie cmentarze żydowskie w Europie Środkowo-Wschodniej*, red. I. Gadowska, Łódź 2017.
- Wiśniewski T., *Nieistniejące mniejsze cmentarze żydowskie. Rekonstrukcja Atlantydy*, Białystok 2009.
- Wodziński M., *Groby cadyków w Polsce*, Wrocław 1998.
- Wodziński M., *Hebrajskie inskrypcje na Śląsku XIII-XVIII w.*, Wrocław 1996.
- Zawidzka Iwona, *Cmentarz żydowski w Brzesku*, Brzesko 2001.
- Zawidzka I., *Cmentarz żydowski w Wiśniczu*, Bochnia 1987.

Zawadzka I., *Miejsce święte dla wszystkich żyjących, czyli rzecz o cmentarzu żydowskim w Bochni*, Bochnia 1992.

Artykuły

Bielawski K., *Drewniane macewy z miasteczka Lenin na Polesiu*, „Kwartalnik Historii Żydów” 2013, nr 3 (247), s. 571-576.

Bielawski K., *Stan zachowania cmentarzy żydowskich w Polsce*, „Miasteczko Poznań” 2014, nr 1-2, s. 185-199.

Fijałkowski P., *Obrządek pogrzebowy Żydów polskich w świetle badań archeologicznych. O potrzebie badań archeologicznych nad historią i kulturą Żydów w Polsce*, „Biuletyn ŻIH” 1989, nr 3, s. 25-42.

Jagielski J., Krajewska M., *Uwagi o stanie cmentarzy żydowskich w Polsce*, „Biuletyn ŻIH” 1981, nr 4 (120), s. 37-50.

Krajewska M., *Cmentarze żydowskie w Polsce: nagrobki i epitafia*, „Polska Sztuka Ludowa – Konteksty” 1989, t. 43, s. 27-44.

Krajewska M., *Symbolika płaskorzeźb na cmentarzach żydowskich w Polsce*, „Polska Sztuka Ludowa – Konteksty” 1989, t. 43, s. 45-59.

Połomski F., *Zawłaszczenie i sprzedaż cmentarzy żydowskich w latach II wojny światowej na Śląsku. Ze studiów nad prawem własności w III Rzeszy*, [w:] *Studia nad faszyzmem i zbrodniami hitlerowskimi*, t. 11, red. Karol Jonca, Wrocław 1987, s. 299-332.

Trzeciński A., *Symbolika światła na nagrobkach żydowskich w dawnej Rzeczypospolitej*, [w:] *Symbol w kulturze*, red. Gerard Głuchowski, Lublin 1995, s. 147-184.

Trzeciński A., *Cmentarze żydowskie w XIX i XX wieku (do Holokaustu) w Europie Środkowo-Wschodniej jako tekst kultury*, [w:] *Sztuka cmentarzy w XIX i XX wieku*, red. Anna Sylwia Czyż, Bartłomiej Gutowski, Warszawa 2010, s. 265-281.

Trzeciński A., Wodziński M., *XVI-wieczne macewy ze starego cmentarza żydowskiego w Przemyślu*, [w:] *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich. T. 2: Materiały z*

konferencji Kraków 24-26 XI 1998, red. Krzysztof Pilarczyk, Stefan Gąsiorowski, Kraków 2000, s. 113-139.

Trzeciński A., Woronczak Jan Paweł, *Nagrobki z XVI wieku na starym cmentarzu żydowskim w Lublinie przy ulicy Siennej*, [w:] *Żydzi w Lublinie. Materiały do dziejów społeczności żydowskiej Lublina*, t. II, red. Tadeusz Radzik, Lublin 1998, s. 41-64.

Wodziński M., *Epitafia hebrajskie z cmentarza żydowskiego we Wrocławiu przy ul. Lotniczej*, „*Annales Silesiae*” 1992, nr 22, s. 91-103.

Wodziński M., *O „czternastowiecznych” macewach z Cieszyna*, „*Annales Silesiae*” 1992, nr 22, s. 105-114.

Wodziński M., *Średniowieczne nagrobki żydowskie ze Świdnicy*, [w:] *Z historii ludności żydowskiej w Polsce i na Śląsku*, red. K. Matwijowski, Wrocław 1994, s. 33-40.

Wodziński M., *Żydowska epigrafika na Śląsku. Stan badań*, [w:] *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich. Materiały z konferencji Kraków 21-23 XI 1995*, red. K. Pilarczyk, Kraków 1997, s. 329-336.

Wodziński M., *Stary cmentarz żydowski w Cieszynie*, [w:] *Żydowskie zabytki Cieszyna i Czeskiego Cieszyna*, red. Janusz Spyra, Cieszyn 1999, s. 57-67.

Wodziński M., *Cmentarze żydowskie w Mikołowie*, „*Słowo Żydowskie*” 1999, nr 6 (188), s. 10-11.

Woronczak J.P., *Specyfika kulturowa cmentarzy żydowskich*, Katowice 1993.

Woronczak J., *The Jewish Cemetery in Biata (Zülz)*, [w:] *Jews in Silesia*, red. M. Wodziński, J. Spyra, Kraków 2001, 281-287.